

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma (JÄSMY)

MAATINKI

Harri Hakala - bit.ly/jsmyio
22.2.2022

1

1. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma JÄSMY

2

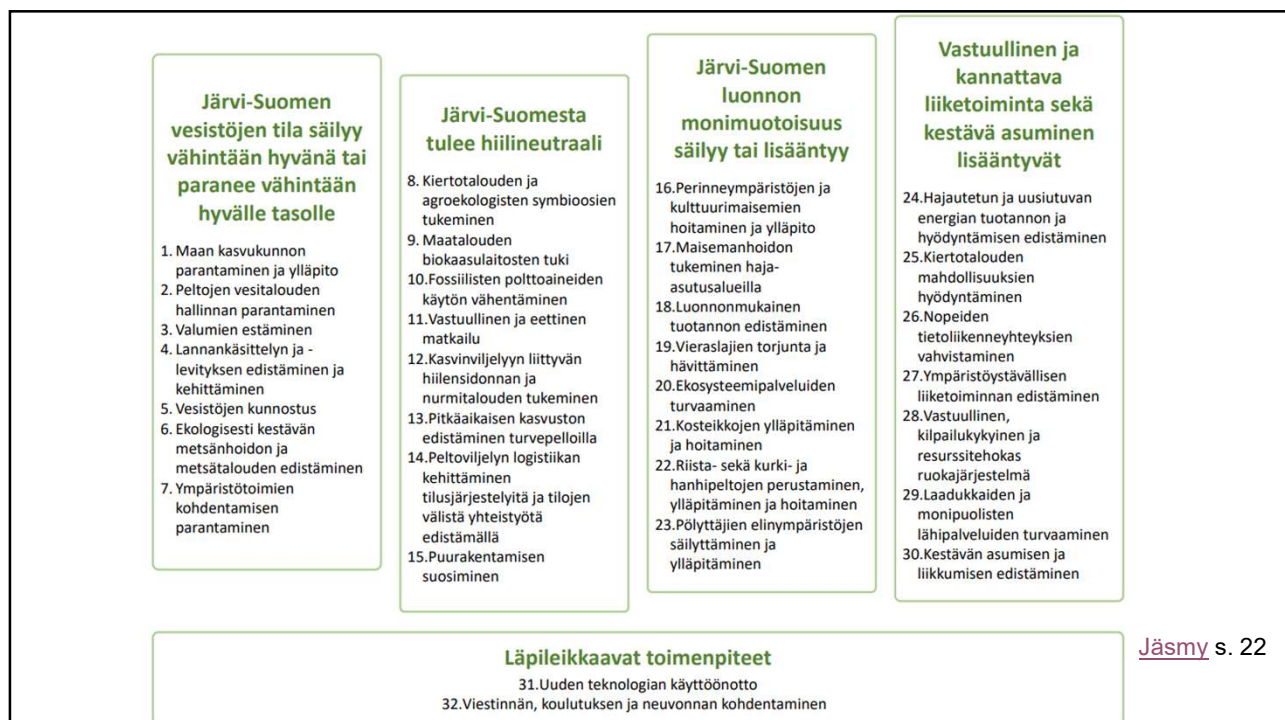
Tausta

- Itä-Suomen maaseutusuunnitelmien väliarviointi 2018
- ➔ Ympäristöohjelman tarve
- ➔ Järvi-Suomi: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi
- ➔ valmisteluprosessi 2019
- Maaseutuohjelmatyön taustalla
 - Vanha ohjelmakausi
 - Uusi ohjelmakausi
- Koordinaattori V/21

8.2.2022 Harri Hakala - bit.ly/jysmyio

3

Jämsy s. 22

4

2. Toteutus

5

Vastuullista järkiruokaa Järvi-Suomesta webinaari → ”Järvi-Suomivisio”

- ”Ruuan taju”, Rauha luonnon kanssa solmitaan ruokapöydässä?
- Kestävä kiertotalous mahdotonta metropoleissa
 - maaseutuistuminen
 - alueellisten ja paikallisten resurssien käyttö

Muita Järvi-Suomen vahvuuksia

- Uusiutuvat vesivarat
- Luonto
- Lypsykarjatalous
- Maaseutukaupungit

22.2.2022 Harri Hakala - bit.ly/jjsmyio

Koosteraportti webinaarista [linkki](#)

6

JÄRVI-SUOMEN VAHVUUKSIIN JA KESTÄVÄÄN ALUEELLISEEN RUOKAJÄRJESTELMÄÄN PERUSTUVA YHDYSKUNTA- JA YRITYSRAKENNE

- Vesi on (tai siitä tulee) kallimpaa kuin öljy
- Puhtaat vesivarat uudistuvat ja vesi riittää myös ilmastonmuutoksessa
 - Tämä etu vahvistuu globaalina etuna, kun ilmastonmuutos etenee
 - Luonnonvaraoikeudenmukaisuus: valmius erikoistua vesi-intensiivisten ruokatuotteiden alkutuotantoon ja jatkojalostukseen vientituotteiksi
 - Erityinen voimavara: olemassa oleva lypsykarjatalous ja -osaaminen
 - (EU-mitassa) ainutlaatuiset luontoarvot ja -ympäristöt
- Paljon tilapääomaa (spatial capital), siis maata ja seutua (maaseutua) ottaa vastaan ihmiset ja yritykset urbanisaation kääntyessä ruralisaatioksi
 - Digitalisaatio, etätyö, leppoistaminen vahvistavat ruralisaatiota
 - Houkuttelevuus kestävää elämäntapaa tavoitteleville, koulutetuille ja osaaville nuorille erityisesti EU:n piiristä (vapaa liikkuvuus, vapaus asua ja valita)
- Maaseudut kehityksen lähteenä, maaseutukaupungit integroituna omiin maaseutuihinsa

Järvi-Suomi 15.12.2021/Helenius, Ruralia-inst.

7

Vastuullista järkiruokaa Järvi-Suomesta webinaari ➔ teemoja jatkossa

Webinaarin pajaosuudessa nousivat esiin mm.:

- Brändi ja mielikuvat
- Kokonaisvaltainen hyvinvointi ja elämäntapa
- Living lab / kehittämisalusta / verkostoyhteistyö
- Sopivat mittakaavat: tila - kylä - alue - Järvi-Suomi
- Luomu, uudistava maatalous
- Uhkana näköalattomuus ja ymmärryksen puute ➔ Tarvitaan “maauskoa”, luottamusta ja näkymiä elinkeinon jatkuvuuteen

22.2.2022 Harri Hakala - bit.ly/jsmyio

8

Teemahaku huhtikuussa 2022

- (Tässä luonnoksen pohjalta)
- Painotukset ks. kuva ≈ Seminaarin ajatuksia käytäntöön
- Aikataulu Manner-Suomen maaseutuohjelman siirtymäkauden valintajaksojen mukaan.
- Alueidenvälisyys → Järvi-Suomi
- Käsittely rinnan muiden maaseutuohjelmahankkeiden kanssa.
- Ennakkokeskustelut
- Muu rahoitus?

22.2.2022 Harri Hakala - bit.ly/jysmyio

9

Kevään 2022 teemahaun painotukset

Järvi-Suomen vesistöjen tila säilyy vähintään hyvänä tai paranee vähintään hyvälle tasolle

1. Maan kasvukunnon parantaminen ja ylläpito
2. Peltojen vesitalouden hallinnan parantaminen
3. Valumien estäminen
4. Lannankäsittelyn ja -levityksen edistäminen ja kehittäminen
5. Vesistöjen kunnostus
6. Ekologisesti kestävä metsänhoidon ja metsätalouden edistäminen
7. Ympäristötoimien kohdentamisen parantaminen

Järvi-Suomesta tulee hiilineutraali

8. Kiertotalouden ja agroekologisten symbioosien tukeminen
9. Maatalouden biokaasulaitosten tuki
10. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen
11. Vastuullinen ja eettinen matkailu
12. Kasvinviljelyyn liittyvän hiilensidonnaisen ja nurmitalouden tukeminen
13. Pitkäaikaisen kasvuston edistäminen turvepelloilla
14. Peltoviljelyn logistiikan kehittäminen tilusjärjestelyitä ja tilojen välistä yhteistyötä edistämällä
15. Puurakentamisen suosiminen

Järvi-Suomen luonnon monimuotoisuus säilyy tai lisääntyy

16. Perinneympäristöjen ja kulttuurimaisemien hoitaminen ja ylläpito
17. Maisemanhoidon tukeminen haja-asutusalueilla
18. Luonnonmukainen tuotannon edistäminen
19. Vieraslajien torjunta ja hävittäminen
20. Ekosysteemiä palveluiden turvaaminen
21. Kosteikkojen ylläpitäminen ja hoitaminen
22. Riista- sekä kurki- ja hanhipeltojen perustaminen, ylläpitäminen ja hoitaminen
23. Pölyttäjien elinympäristöjen säilyttäminen ja ylläpitäminen

Vastuullinen ja kannattava liiketoiminta sekä kestävä asuminen lisääntyvät

24. Hajautetun ja uusiutuvan energian tuotannon ja hyödyntämisen edistäminen
25. Kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen
26. Nopeiden tietoliikennetyhteyksien vahvistaminen
27. Ympäristöystävällisen liiketoiminnan edistäminen
28. Vastuullinen, kilpailukykyinen ja resurssitehokas ruokajärjestelmä
29. Laadukkaiden ja monipuolisten lähipalveluiden turvaaminen
30. Kestävän asumisen ja liikkumisen edistäminen

Läpileikkaavat toimenpiteet

31. Uuden teknologian käyttöönotto
32. Viestinnän, koulutuksen ja neuvonnan kohdentaminen

10

Rakennerahastoyhteistyö 2022➔

- JÄSMYn työ ja verkostot käyttöön
- Vihreä siirtymä / kehittämistyön momentum
- Itä-Suomi
 - ➔ Keski-Suomi, Kaakkois-Suomi
 - ➔ muut suunnat
- Ideahaku

22.2.2022 Harri Hakala - bit.ly/jysmyio

11

Kysymyksiä jatkossa

- Ohjelman tilannekuva ja teemahaut tulevaisuudessa
 - Aiempi ja nykyinen kehitystyö ja hankekanta
 - JÄSMYn katvealueet ja painotukset
- Vastuullinen Järvi-Suomi
 - ➔ poliittinen hyväksyttävyys
 - ➔ kuluttajamarkkinat
 - ⇔ matkailu- ja vientibrändi
- Alueellisen kehittämisen yhteistyökuviot
 - Maatalous ja maaseutuvaltaiset alueet alueellisessa ilmastotyössä
 - Rahoitusvälineitten synergia ja palvelumuotoilu

22.2.2022 Harri Hakala - bit.ly/jysmyio

12

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos, pidetään yhteyttä!

harri.hakala@ely-keskus.fi
p. 0295024099